

Wpisany przez Administrator

czwartek, 14 lutego 2013 20:07 - Poprawiony niedziela, 04 czerwca 2023 13:32

[Kaplica w Pewli Małej i jej fundatorzy](#)

na podstawie czasopisma "Gronie" nr IX 2010

Historia kościoła w Pewli Małej zaczyna się kilka lat przed rokiem 1884⁽¹⁾. Teren Żywiecczyzny należy do Galicji i jest pod zaborem austriacko -węgierskim. Czterdzieści lat wcześniej zniesiono pańszczyznę a ludzie mieszkający we wsi są bardzo biedni. Wieś w stosunku do ilości domów była przeludniona i liczyła 212 mieszkańców. Cała społeczność należała do parafii Jeleśnia. Tam też mieszkańcy powinni chodzić do kościoła i tam odbywać chrzty, śluby, pogrzeby. Większość mieszkańców jednak nie chodziła do kościoła. Trudnością była tu odległość /ok. 8 km/ oraz to, że nie mieli stosownego ubrania i butów. Trudności sprawiał też dojazd. Drogi były błotniste. Konie miało tylko kilku gospodarzy. Krów, którymi orali w polu nie zaprzęgali do sań i wozów, bo poruszały się bardzo powoli. W zimie praktycznie zanikały wszelkie możliwości wyprawiania się poza wieś. W tym czasie we wsi mieszkali dwaj bracia, zacni i szanowani – Wojciech i Jan Szwedowie. Widząc jak ciężko jest mieszkańcom wsi gdzie mieszkali postanowili wybudować kaplicę, aby chociaż kilka razy do roku można było uczestniczyć we mszy świętej. W sferze marzeń były dwie msze w miesiącu. Jednak proboszcz Jeleśni dobitnie sugerował aby była to tylko jedna msza w miesiącu ze względu na dużą ilość pracy w parafii. Zarząd Gminy

(2)

Pewel Mała w osobach:

Wojciech Szwed - Przewodniczący Gminy

Wojciech Rzeszółko – Zastępca

Jan Szwed

Józef Rzeszódko – Radny

Wojciech Biegun – Drożny

Jan Marszałek

Jan Rzeszódko

Mateusz Harężlak

rozpoczął budowę skromnej, małej KAPLICY /ok. 25 m kw./z twardego materiału z wieżyczką i małym dzwonem. Kaplica była poświęcona Sercu Pana Jezusa. Zaprojektował ją malarz i rzeźbiarz Józef Wnętrzak. On także wymalował obrazy ołtarzowe Serce Boże oraz Św. Józefa, wyrzeźbił tabernakulum i dwie boczne figury patronów założycieli Św. Wojciecha i Św. Jana Chrzciciela. Realizacja budowy oraz wyposażenie kaplicy szło bardzo powoli, „a sporządzenie kościelnych paramentów /szaty liturgiczne, i sprzęty kościelne/ wymagało czasu. Wyjazdy do Białej i do Krakowa były bardzo rzadkie. Mimo braku pieniędzy ale przy wielkim zaangażowaniu fundatorów Wojciecha i Jana Szwedów oraz wszystkich tych, którzy ofiarowali pracę i „to co mogli” kaplica w Pewli Małej została wybudowana o czym został powiadomiony Konsystorz Biskupi⁽³⁾ w Krakowie przez Plebana Jeleśni Ks. Wawrzyńca Stichla pismem z dnia 14.02.1884 ⁽⁴⁾ „.....zawiadamia o wybudowaniu nowej kaplicy w najmniejszej do Parafii Jeleśnia należącej wiosce Pewel Mała od kościoła parafialnego o ponad milę ⁽⁵⁾

oddalona...”

. Jednocześnie Zarząd Gminy Pewel Mała prosi Wysoki Konsystorz Biskupi w Krakowie o:

1. Poświęcenie kaplicy

2. Pozwolenie na Mszę Św.- 12 razy do roku na lat 10 w dni powszednie.

3. Mszę Św. W trzecią niedzielę po Wielkiej Nocy na lat 20.

W odpowiedzi..... Konsystorz Biskupi zażądał złożenia 200 florenów w Bielskiej Kasie Oszczędności na konto już wybudowanej kaplicy. Procent tej sumy miał być użyty na remonty i potrzeby kaplicy do prawidłowego jej funkcjonowania. Pogrążyło to wieś w wielkim smutku ponieważ była to bardzo wielka kwota. Był to maj 1884 roku. Skończyła się zima. Wcześniej trzeba było zaorać i obsiać pola. Mieszkańcy byli bardzo biedni. Nie mieli stałej pracy jak i stałych dochodów. Ile warte było 200 florenów⁽⁷⁾. Wójt wtedy zarabiał 30 florenów na rok.

Więc było to 6-7 rocznych pensji wójta. 1000 cegieł kosztowało 5 florenów zatem 200 florenów dawało równowartość 40 000 cegieł. Zarobek parobka wynosił 5-15 florenów co porównywalnie dawało 12-40 lat pracy parobka. Niestety wieś nie zebrała tych pieniędzy ze składek mieszkańców. Mimo ich wielkiej ofiarności nie można było zgromadzić tak olbrzymiej kwoty. Mogli ciężko pracować, we wszystkim pomagać ale pieniędzy nie mieli, a to co zarobili sprzedając płody rolne i przetwory nie wystarczało na utrzymanie domów. Wtedy brakującą część kwoty do dziś nikt nie wie jaką wpłacił Wojciech Szwed prosząc wszystkich o zachowanie tajemnicy.

Historia Kościoła

Wpisany przez Administrator

czwartek, 14 lutego 2013 20:07 - Poprawiony niedziela, 04 czerwca 2023 13:32

